

videre end til den hjemlige Rugmarks Grændse, man skal dog prøve i alt Fald at kaste et Blik lidt ud i Fremtiden. Men jeg skal ogsaa sige, at selv om det var sikkert, at det slet ikke vilde skade i Fremtiden, kunde jeg for mit Bedkommende ikke gaa med til at vedtage en Bestemmelse af saa lidet tiltalende Art som at forbyde Udførsel af en Vare, der lovlig kan produceres her i Landet, naar jeg ikke kan opbøde Noget, som dog lidt mere end ligner Grunde derfor. Men det er langtsaa sikkert, at det ikke kan skade i Fremtiden. En af mine Hovedgrunde for i 1888 at holde saa stærkt paa Farveforskjellen var, at jeg haabede, at ligesom vor første Margarinelov af 1885 havde paavirket Udlandet til at følge vort Exempel, saadan kunde maasse ogsaa vor nye Margarinelov paavirke Udlandet til at gaa videre i samme Retning. Det er Noget, der er selvsindlysende, at dersom man allevegne kunde faae vedtaget en saadan Farveforskiel mellem Margarine og Smør, vilde det have overordentlig stor Betydning for Smørret i det Hele og altsaa særlig for vort Land. Endnu har intet andet Land fulgt os paa det Omraade; men sikkert er det, at Sverige gjerne vilde følge os saa vidt, naar ikke Mellemrigsloven med Norge var i Veien; og det er muligt, at de kunde faae den Skranke ryddet af Veien og saa komme til at følge os med Hensyn til at paabyde en saadan Farveforskiel mellem Smørret og Margarine, og saa kunde vi jo faae Udførsel af Margarine til Sverige. Fremdeles er det sikkert nok, at man i Tyskland ikke er fornøjet med den Margarinelov, man har der. Der arbeides ogsaa for en Farvebestemmelse, og hvis det lykkes at faae den gennemført der — og den Art Foranstaltninger have i alt Fald i de sidste Aar gaaet meget glat igennem i Tyskland; om det vil blive anderledes efter de nye Valg, veed jeg ikke, det er jo en Mulighed, men det er ikke sikkert — saa kunde vi ogsaa faae et Udførselsmarked der; og naar det ikke kan skade vore andre Interesser, maa vi dog ønske at faae saa stor Udførsel af vore forskellige Udførselsartikler, som vi kunne naae til, det er dog i Alles Interesse. Foreløbig har Farvebestemmelsen ganske vist været en Hindring for Udførsel af Margarine, men det er jo slet ikke sikkert, at den vil vedblive at være det i Længden, selv om man ikke andre Steder følger os paa dette Omraade. Man kan godt tænke sig, at vor spagte gule Margarine alligevel kan vinde sig et Marked i den Stikfelse, hvori den fabrikeres. Der er jo Steder, hvor man lægger mindre Vægt

paa Farve end i de nordligere Lande, saa det er ikke umuligt, at vor Margarine kan vinde Indgang paa sine Steder, og kunde den det, vilde dette hidrage meget til at paavirke andre Lande til at følge vort Exempel med Hensyn til Farveforskjellen, og kunde en saadan Bestemmelse trænge igjennem, vilde dette, som jeg nævnte før, have en overordentlig Betydning for Smørret. Dertil kommer, at dersom det skulde indtræffe, hvad det til Tider har set trøende nok ud til, at det skulde blive os forbudt at indføre levende Kreaturer i England, hvis vi altsaa skulde slaate vore Kreaturer her hjemme, som vi nu slaate vore Svin, vilde det ikke være uden Indflydelse paa den Værdi, vi kunde bringe ud af Kreaturerne, om vi kunde benytte Talgen til Margarine her i Landet eller ikke. Endelig kan der ogsaa godt være adskillige Tegn til, at Smørmarkedet kan blive saa overfyldt med første Klasses Smør, at der kan komme en Dag, da det ikke betaler sig at lave Smør — i alt Fald bedre betaler sig at lave Margarine. Animositeten mod Margarine, som der var fra Først af, Uvillien mod den, Stammen over at spise den, som et æret Medlem af Udvalget (S. Hansen) har udtrykt sig i Betænkningen, fortager sig mere og mere, jo mere Margarine bliver kjendt og brugt. Og jo mere Margarine, der bruges, desto mindre Plads bliver der for Smørret, og da Meierivæsenet jo er i en meget rask Udvikling for Tiden, saa er det desværre ikke udenfor Mulighedens Grændse, for at udtrykke det saadant, at der kan komme den Dag, da Risikoforskjellen mellem Margarine og Smør bliver saa lille, at vi, efter en større eller mindre Maalestok, staa os bedst ved at staa ind paa Margarinefabrikationen. Centrifugerne have gjort megen Gavn hidtil, de have betinget Muligheden for den overordentlig store Udvikling af Meierivæsenet, der særlig gjennem Andels- og Sællesmeierierne er foregaaet her til Lands i de sidste 10 Aar, en enestaaende og overordentlig glædelig Udvikling; men det er ikke sikkert, at Centrifugerne i Længden blive til Gavn for os. De gjøre det nemlig lettere for andre Lande, som Amerika, Irland, Rusland og andre meget hurtigere at hale os ind paa Livet paa dette Omraade, end det ellers vilde være dem muligt, saa det ligger som sagt ikke uden for Mulighedernes Grændse, at der kan komme saadanne Tider, men saa vil Udførselsforbudet ogsaa være i Veien. Saa kunne vi have det igjen, siger man. Ja, men det er aldeles sikkert, at vi faae det ikke hævet, inden det mere eller mindre er for sent, og det er aldeles sikkert,